

Ressourceplan 2014

Billund
kommune

December 2015

Forord

Billund Kommune, Teknik og Miljø har udarbejdet denne ressourceplan med udspring i Regerings ressourcestrategi fra oktober 2013; *Danmark uden afflad*. Med *Danmark uden affald* lægger regeringen op til en ny tilgang til affaldet. Regeringen ønsker at gøre op med den danske forbrændingskultur og sætte fokus på genbrug. Den har opstillet det mål at 50 % af husholdningsaffaldet skal genanvendes inden udgangen af 2022.

Første del af ressourceplanen er en kortlægning af affaldshåndteringen i Billund Kommune. Som udgangspunkt er Kommunes affaldshåndtering i god tråd med regeringens visioner, da vi allerede nu separerer vores mad og rest affald og husstandsindsamler genbrugsmaterialer som metal, glas, plast, pap og papir. Kommunes genanvendelsesprocent er i dag på 44 %.

Den sidste del af ressourceplanen indeholder planer og visioner frem til 2024. Der er beskrevet en række fokusområder som Kommunes Affaldsteam løbende vil arbejde med for at realiserer visionerne.

Indhold

1	INDLEDNING	1
2	NATIONALE PLANER OG STRATEGIER.....	3
3	ORGANISATION OG STRUKTUR	4
3.1	KOMMUNALE AFFALDSOPGAVER.....	4
3.2	AFFALDSREGULATIVER.....	4
3.3	KOMMUNALE INDSAMLINGSORDNINGER	5
3.4	KOMMUNALE AFFALDSBEHANDLINGSANLÆG	6
3.5	DELTAGELSE I SAMARBEJDER	8
4	KORTLÆGNING	10
4.1	KORTLÆGNING I FORHOLD TIL INDSATSOMRÅDERNE	13
5	MÅLSÆTNING OG PLANLÆGNING.....	14
5.1	AFFALD I BØRNEHØJDE – BILLUND KOMMUNE SOM <i>BØRNEENES HOVEDSTAD</i>	14
5.2	NYTÆNKNING VEDRØRENDE GENBRUGSPADSER, MILJØSTATIONER OG DE KOMMUNALE BEHANDLINGSANLÆG	14
5.3	PROJEKT – SAMMEN FINDER VI UD AF DET	16
5.4	INDSATSOMRÅDER I BILLUND KOMMUNE	16
6	ØKONOMI	18

1 Indledning

Alle kommuner skal hvert 6. år formulere en plan for affaldshåndteringen i kommunerne. Kommunen skal vedtage en affaldshåndteringsplan efter den gældende bekendtgørelse, som skal gælde i perioden 2014-2018 og skal dække perioden 2014-2024, begge år inklusive. Planen for Billund Kommune er navngivet Ressourceplan 2014.

Kommunale ressourceplaner skal tage udgangspunkt i nationale planer og strategier. Planen er derfor udarbejdet efter følgende:

- Bekendtgørelse om affald nr. 1309 af 18. december 2012
- Regeringens ressourcestrategi "Danmark uden Affald" af oktober 2013
- Regeringens ressourceplan for affaldshåndtering af maj 2014
- Aftale mellem KL og Miljøministeriet om en række indsatser til realisering af Danmark uden affald af september 2014

Ressourceplanen skal indeholde en kortlægningsdel i kapitel 4 samt en målsætnings- og plan-lægningsdel i kapitel 5. Ressourceplanen omfatter både affald fra husholdninger, virksomheder og offentlige institutioner.

Ressourceplanens formål er:

- At redegøre for status på affaldsområdet i Billund Kommune.
- At beskrive Billund Kommunens mål, visioner og initiativer på affaldsområdet i den nye planperiode.

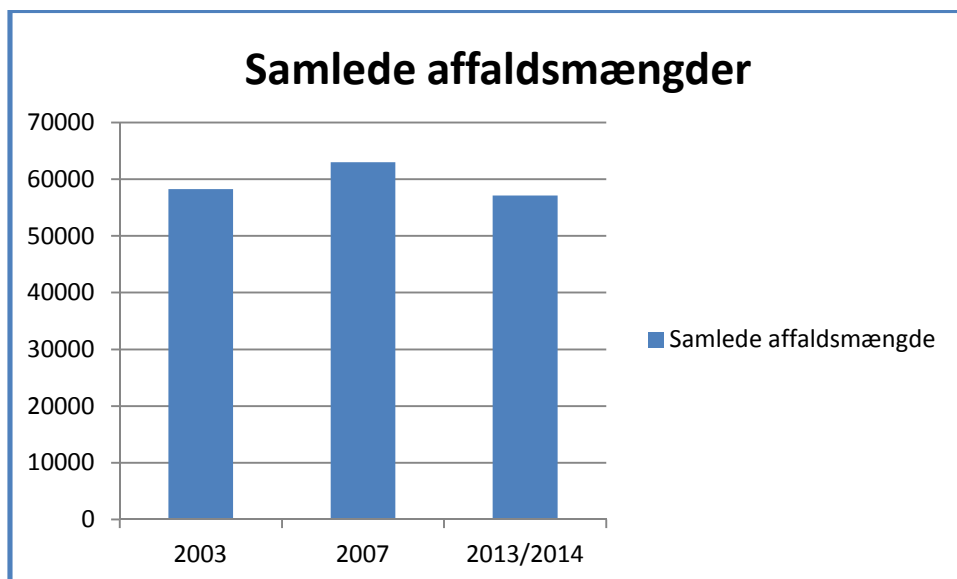
Ressourceplanen indeholder således rammerne for Billund Kommunes affaldshåndtering i de kommende år. Forslag til Ressourceplan 2014 har været fremlagt til offentlig høring i perioden 1. september – 27. oktober 2015. Ressourceplanen er godkendt i Billund Byråd den 15. december 2015.

Billund Kommunes seneste ressourceplan blev udarbejdet i 2009/2010 og var gældende for perioden 2009 til 2012.

Som overordnede mål for 2012 havde Billund Kommune oplistet følgende:

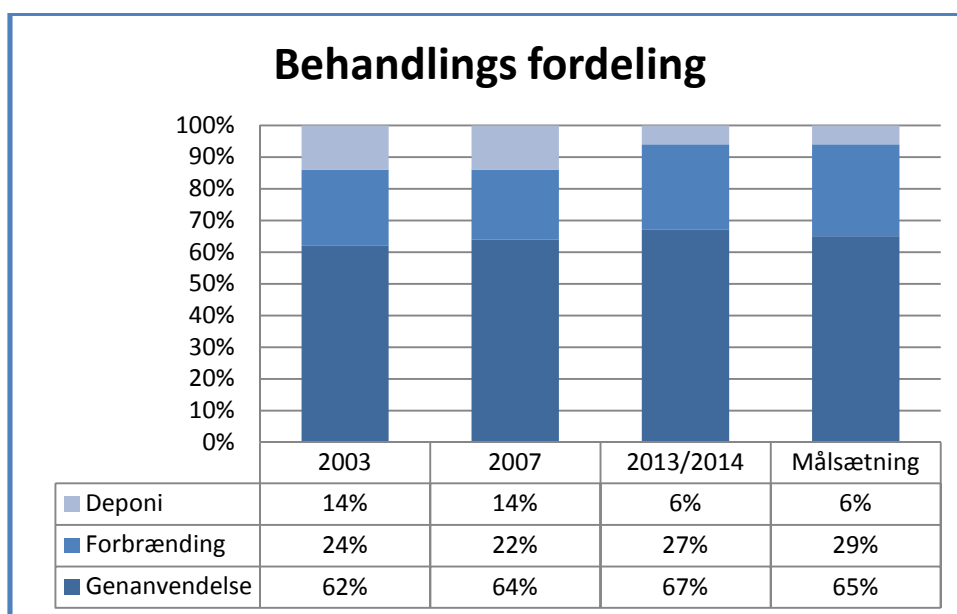
- Miljørigtig affaldshåndtering, herunder at forebygge tab af ressourcer, minimere miljø-belastningen og mindske klimapåvirkninger
- Arbejde for affaldsforebyggelse
- God service – gøre det let at gøre det rigtigt
- Effektive affaldsordninger – mest miljø og service for pengene
- Mindst 65 % genanvendelse
- 29 % forbrænding
- Højest 6 % deponi

Sammenlignes de samlede affaldsmængder fra de senest to affaldsplaner og denne ressource-plan, kan det ses på Figur 1, at den samlede affaldsmængde har været forholdsvis konstant.

Figur 1 Samlede affaldsmængder

Figur 2 viser hvordan mængderne vist på Figur 1 er blevet behandlet. Mængderne er vist i % fordeling for sammenlignelighed med målsætningen for 2009 – 2012 planen.

Figur 2 viser den samlede affaldsmængde for Billund Kommune fordelt på behandlings former.

Det ses af Figur 2 at genanvendelsesprocenten stiger støt og der er, i tråd med kommunens målsætning, flyttet mængder fra deponi til forbrænding og genanvendelse. Målsætningen for 2009 – 2012 planen er dermed opnået.

2 Nationale planer og strategier

Regeringens ressourcestrategi for affaldsområdet blev præsenteret den 7. oktober 2013 under titlen *Danmark uden affald, Genanvend mere – forbrænd mindre*. Strategien definerer en række indsatsområder med henblik på bedre udnyttelse af ressourcerne i affaldet. Bl.a. er der fokus på husholdningsaffaldet, hvor en større del af det tørre affald (papir, pap og emballage) skal genanvendes og en større del af det organiske affald skal bioforgasses. Ressourcestrategien blev den 20. maj 2014 suppleret med Ressourceplan for affaldshåndtering 2013-2018.

Af særlig vægt for de kommunale ressourceplaner er aftalen mellem Kommunernes Landsforening og Miljøministeriet af september 2014, der konkretiserer målene i regeringens planer på en række indsatsområder samt opstiller initiativer til realisering af *Danmark uden affald*. Denne aftale danner rammen om grundmålsætningerne i nærværende ressourceplan. Indsatsområderne med tilhørende mål er:

- **Husholdninger og servicesektor.** Genanvendelsen af fraktionerne papir, pap, plast, metal, glas, træ og især organisk dagrenovation skal øges, hvorved ressourcerne i affaldet udnyttes bedre. Målsætningen er en genanvendelse på mindst 50 % i 2022. Til sammenligning blev kun 22 % af genanvendt i 2011.
- **Bygge og anlæg.** Denne affaldsfraktion genanvendes i dag i vid udstrækning, med en genanvendelsesprocent på ca. 90 %. En del af dette indeholder imidlertid miljøfremmede stoffer som PCB, bly med mere, hvorfor målsætningen er at få fjernet disse og dermed højnet kvaliteten af det bygge- og anlægsaffald der genanvendes. Målet er at mindst 70 % af den samlede mængde af bygge- og anlægsaffald genanvendes.
- **Grøn omstilling.** Kommunerne skal bidrage til omstillingen til grøn økonomi, understøtte udviklingen af miljøteknologi og skabe partnerskaber på tværs af sektorerne.
- **Information.** Borgerne skal informeres og vejledes om skiftet fra *affald til ressource* tankegangen. Der skal sikres pålidelige data om affaldsstrømmene i Danmark som forudsætning for god planlægning. Kommunerne skal medvirke til at datakvaliteten i indberetningerne til Affaldsdatasystemet højnes.
- **Elektronik.** Elektronik- og shredderaffald indeholder kritiske metaller. Genanvendelsen skal øges via bedre indsamling af elektronik og batterier samt forbedrede behandlingsmetoder. Kommunernes rolle i dette er at sikre en let tilgængelig måde for borgerne at aflevere fraktionerne. Målsætningen for området er at der i 2018 indsamles 65 % af de markedsførte mængder elektrisk og elektronisk udstyr, herunder 75 % fra husholdninger. I 2018 indsamles 55 % af de markedsførte bærbare batterier.

I forhold til tidligere planer og strategier byder Regeringens ressourcestrategi på en ny måde at anskue det traditionelle affaldshierarki, der foreskriver genanvendelse først, herefter forbrænding og sidst deponi.

Rangeringen af behandlingsformer fastholdes ganske vist, men for fraktioner som bygge- og anlægsaffald og haveaffald er fokus flyttet fra en høj genanvendelsesprocent til øget kvalitet i genanvendelsen.

Nærværende ressourceplan tager udgangspunkt i de af regeringen introducerede indsatsområder og målsætninger.

3 Organisation og struktur

Affaldsområdet i Billund Kommune håndteres i dag, dels via en blanding af interne ordninger, medlemskaber af fælleskommunale selskaber og via virksomheder.

Den daglige drift og administration af affaldsområdet håndteres af Natur & Miljø i Teknik & Miljøforvaltningen.

3.1 Kommunale affaldsopgaver

Kommunen udarbejder ressourceplaner, affaldsregulativer, informationsmaterialer samt opretter og driver ordninger til indsamling af affald hos borgerne. Natur & Miljø forestår desuden drift af Billund, Grindsted og Vorbasse Genbrugsplads.

Tilsynet med virksomheders affaldsbehandling og information omkring affaldsløsninger, regulativer m.v. udføres som en del af det generelle miljøtilsyn med virksomheder i kommunen.

For at inspirere til bedre affaldshåndtering har Billund Kommunes Affaldsteam en konsulent-funktion, hvor konsulenten besøger virksomheder og institutioner og giver gode råd og ideer.

3.2 Affaldsregulativer

Regulativerne udstikker rammerne for affaldshåndteringen i Billund Kommune. Der gælder følgende regulativer i kommunen pr. 1. januar 2015:

- Regulativ for erhvervsaffald af 5. november 2014
- Regulativ for husholdningsaffald af 5. november 2014

3.2.1 Erhvervsaffald

Formålet med regulativet for erhvervsaffald er at fastsætte regler for håndtering af affald fra virksomheder i Billund Kommune, med henblik på at forebygge forurening, uhygiejniske forhold, samt begrænse ressourceforbruget ved at fremme genanvendelse.

Formålet er endvidere at fastsætte regler om de kommunale affaldsordningers omfang og tilrettelæggelse m.v., jf. miljøbeskyttelseslovens § 45, stk. 4, med henblik på at etablere og skabe rammerne for velfungerende kommunale ordninger, herunder normere de praktiske forhold i forbindelse med affaldsindsamling og -håndtering.

De beskrevne ordninger i regulativet omfatter ikke kildesorteret genanvendeligt erhvervsaffald, som er reguleret i affaldsbekendtgørelsen. Hvis en virksomhed benytter den kommunale genbrugsplads, skal bestemmelserne for denne ordning dog overholdes.

3.2.2 Husholdningsaffald

Formålet med regulativet for husholdningsaffald er at fastsætte regler for håndtering af husholdningsaffald fra alle borgere og grundejere i Billund Kommune med henblik på at forebygge forurening, uhygiejniske forhold, samt begrænse ressourceforbruget ved at fremme genanvendelse.

Formålet er endvidere at fastsætte regler om de kommunale affaldsordningers omfang og tilrettelæggelse m.v. med henblik på at etablere og skabe rammerne for velfungerende kommunale ordninger, herunder normere de praktiske forhold i forbindelse med affalds-indsamling og -håndtering.

3.3 Kommunale indsamlingsordninger

I Billund Kommune er der to kommunale indsamlingsordninger der er rettet mod husholdningsaffald; mad/rest og genbrugsindsamling.

3.3.1 Mad/rest

Denne ordning består af indsamling af en organisk fraktion samt en rest fraktion i sække. Ordningen har i den tidligere Grindsted Kommune været i drift siden 1997, og blev implementeret i resten af den nye Billund Kommune i 2008. Den organiske fraktion bioforgasses sammen med spildevandsslam på Grindsted Rensningsanlæg, mens restfraktionen omlastes på en af kommunens to omlastestationer og køres til forbrænding.

Netop genanvendelse af den organiske del af husholdningsaffaldet er helt i tråd med de initiativer og målsætninger der fremgår af regeringens ressourceplan. Systemet er velfungerende og den indsamlede organiske fraktion er af meget høj kvalitet. Det skyldes i høj grad borgernes vilje til at foretage en god sortering i de enkelte husstande.

3.3.2 Genbrugsindsamling

Denne ordning består af indsamling af genanvendeligt husholdnings- og emballageaffald i en to delt beholder. Ordningen har været i drift siden 1. oktober 2013. Hensigten med ordningen er at øge genanvendelsen. Princippet i systemet er, at borgerne sorterer deres affald i todelt affaldsbeholder (240 l) med tre fraktioner i hvert rum. Følgende viser princippet:

Figur 3 Sorteringsmærkat til genbrugsbeholderen

Idéen bag løsningen er, at det skal være nemt for borgerne at sortere deres affald og derved øge genanvendelsen. Tømning af beholderen sker som enten to eller fire ugers tømning med specialindrettet

skraldebil der kan holde de to typer affald adskilt. Efterfølgende sendes det indsamlede genanvendelige affald til finsortering og genanvendelse.

3.4 Kommunale affaldsbehandlingsanlæg

I Billund Kommune er der tre genbrugspladser, som årligt besøges af mere end 120.000 borgere, der samlet set afleverer over 10.000 ton affald. Genbrugspladsernes placering er vist på Figur 4.

Figur 4 kort over genbrugspladsernes placering i Kommunen

Alle tre genbrugspladser kan benyttes af borgere i Billund Kommune. Billund Kommune tilbyder, i henhold til affaldsbekendtgørelsen af 18. december 2012, erhverv adgang til genbrugspladserne i Billund og Grindsted. Betalingen sker på baggrund af vægt, hvilket er muligt idet der på begge pladser er brovægte. Dette gælder for såvel kommunens egne virksomheder som for eksterne.

På de to store pladser Billund og Grindsted modtages en lang række fraktioner og borgerne har mulighed for at fortage en stor udsortering af deres affald med deraf følgende høj genanvendelse.

Følgende fraktioner blev i 2014 modtaget på kommunens genbrugspladser:

Tabel 1 Fraktionsoversigt for genbrugspladserne

Affaldsfraktioner	Billund	Grindsted	Vorbasse
Akkumulatorer	X	X	X
Asbest	X	X	X
Beton/tegl	X	X	X
Blandet deponi	X	X	
Dæk	X	X	
Elektronik	X	X	
Flamingo		X	
Gips	X	X	
Glas og flasker	X	X	X
Have/park affald	X	X	X
Havemøbler	X	X	
Jern	X	X	X
Jord (let forurennet)	X	X	
Kabelskrot	X	X	
Kemi affald	X	X	X
Landbrugsfolie	X	X	
Pap	X	X	X
Papir og aviser	X	X	X
Planglas	X	X	
Plast	X	X	
Pvc	X	X	
Sanitet	X	X	
Småt brændbart	X	X	X
Stort brændbart	X	X	X
Træ – imprægneret	X	X	
Træ – rent	X	X	
Trærødder	X	X	
Tøj	X	X	X
Vinduesrammer m. glas	X	X	

Ud over de anlæg, som beskrives i dette afsnit, anvises affald til en række modtage- og behandlingsanlæg uden for kommunens regi. Der er ikke redegjort for disse anlæg, da disse typisk drives på kommercielle vilkår og i privat regi.

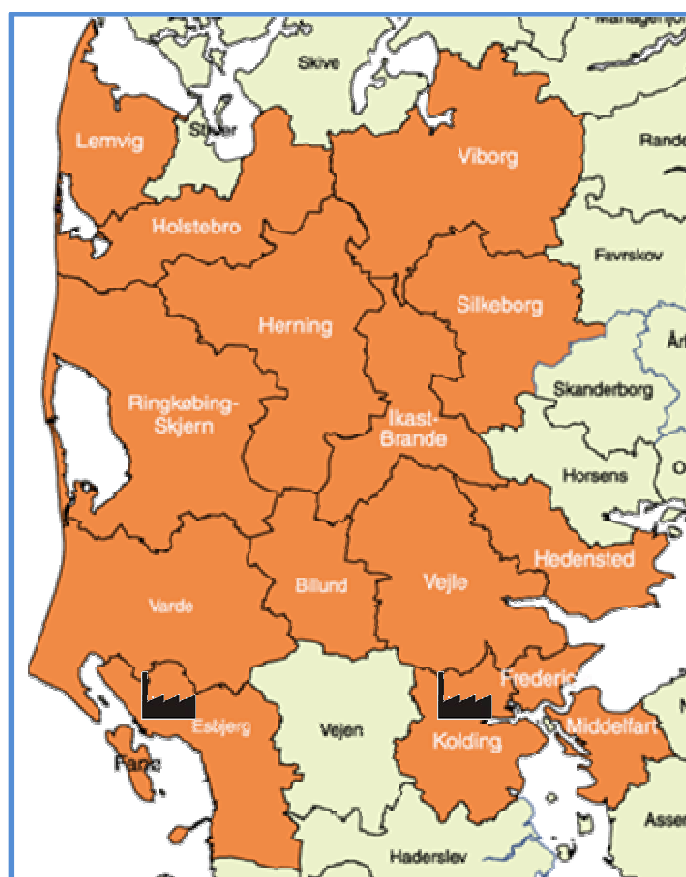
3.5 Deltagelse i samarbejder

Billund Kommune deltager sammen med en række kommuner i tre fælleskommunale affaldsselskaber, henholdsvis Energnist, Deponi Syd og Østdeponi, som alle er etableret i henhold til styrelseslovens § 60.

3.5.1 Energnist

Energnist er dannet ved en fusion af forbrændingsselskaberne L90 og TAS I/S.

Selskabet ejes af 16 kommuner og er etableret pr. 1. januar 2015 alene med det formål at bortskaffe kommunernes forbrændingsegnete affald på enten egne anlæg eller ved indgåelse af aftaler med andre forbrændingsanlæg.

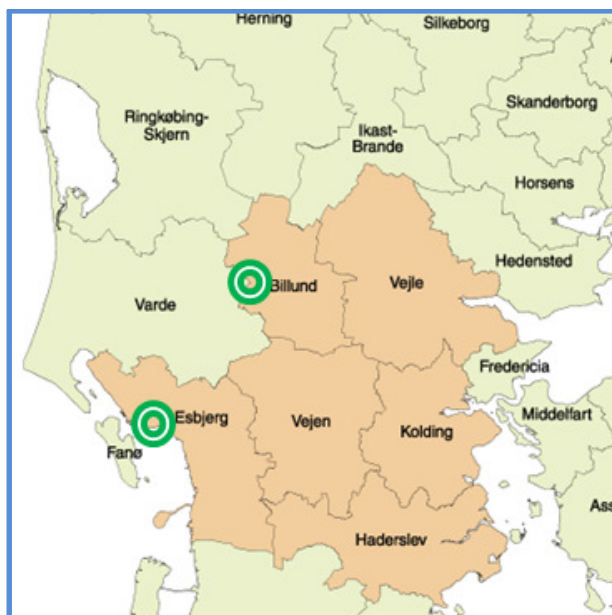

Figur 5 Energnist Affaldsforbrændingsanlæg

Det forventes årligt at håndtere ca. 430.000 ton affald. Energnist ejer og driver forbrændings-anlæg i Esbjerg med en kapacitet på 180.000 ton og forbrændingsanlæg i Kolding med en kapacitet på 150.000 ton. Alt forbrændingsegnet affald fra Billund Kommune afsættes til selskabet.

3.5.2 Deponi Syd I/S

Selskabet ejes af seks kommuner og har til formål at bortskaffe kommunernes deponerings-egnede affald. Selskabet har købt eksisterende deponeringsanlæg af ejer kommunerne, herunder anlægget beliggende Ribe Landevej 6.

Figur 6 Placering af deponeringsanlæg

3.5.3 Østdeponi

Selskabet ejes af seks kommuner og har hovedkontor og behandlingsanlæg i Herning Kommune.

Figur 7 Kommunerne der ejer Østdeponi er vist med blå

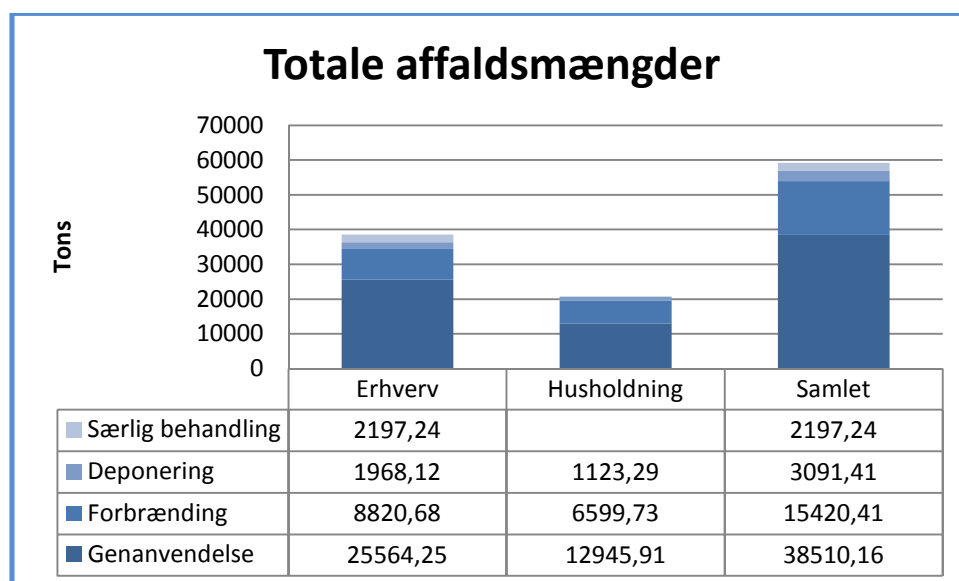
Selskabet løser en række opgaver for kommunerne såsom, omlastning af affald, kompostering af have- og parkaffald, afsætning af en række genbrugsfraktioner samt løsning af administrative opgaver for kommuner, herunder konsulentarbejde.

4 Kortlægning

Ved affaldskortlægningen er der benyttet data for 2013 og 2014¹. Affalldsdata er baseret på indberetninger til Miljøstyrelsens affalldsdatasystem fra virksomheder, modtageanlæg, transportører og på data fra Billund Kommunes genbrugspladser.

Radioaktivt og eksplosivt affald, husdyrgødning, døde dyr og lignende til destruktionsanstalter, samt flydende stoffer som lovligt kan afledes til kloaksystemet er ikke medtaget.

Figur 8 viser de totale affaldsmængder og behandling. De traditionelle behandlingskategorier fra affaldshierarkiet, genanvendelse, forbrænding og deponering, er i affalldsdatasystemet udvidet med behandlingsformen *særlig behandling*, der alene benyttes i forbindelse med farligt affald hvorfor den er medtaget på Figur 8.

Figur 8 viser de totale affaldsmængder for Billund Kommunen fordelt på de forskellige behandlingsmetoder. Alle mængder i er angivet i ton.

Formålet med affalldsdatasystemet er at give et detaljeret overblik over affaldsstrømmene i Danmark. Derfor er affaldet blevet inddelt i en række fraktioner. Hver fraktion har fået en kode. Koden består af et bogstav, H for husholdning og E for erhverv, samt et tocifret tal.

¹ Det er benyttet tal for 2013 for erhvervet og tal fra 2014 for husholdningerne.

Tabel 2 viser de indsamlede mængder for husholdningsaffald og hvordan det er behandlet. Alle mængder i tabellen er angivet i ton.

Tabel 2 Viser indsamlet husholdningsaffald. Fraktionskolonnen angiver den officielle H-kode fra Affaldsdatasystemet, samt den officielle kategori.² Alle mængder er angivet i ton.

Husholdningsaffald 2014				
Fraktion	Genanvendelse	Forbrænding	Deponi	total
H01 Dagrenovation		4607,84		4607,84
H02 Organisk affald	1733,88			1733,88
H03 Forbrændingseget		1541,33		1541,33
H04 Deponeringseget			1123,29	1123,29
H05 Papir inkl. aviser	71,72			71,72
H06 Pap	190,2			190,2
H07 Glas	32,54			32,54
H08 Plast	40,6			40,6
H09 Emballage papir	911,64			911,64
H10 Emballage pap	166,62			166,62
H11 Emballage glas	440,77			440,77
H12 Emballage metal	79,43			79,43
H13 Emballage plast	71,71			71,71
H14 PVC	17,53			17,53
H15 Træ	804,53			804,53
H16 Imprægneret træ	205,02			205,02
H17 Haveaffald	7007,37			7007,37
H18 Køleskabe med freon	152,52			152,52
H19 Jern og metal	538,87			538,87
H20 Uforurenet jord				
H21 Forurenet jord				
H22 Batterier	19,72			19,72
H23 Elektronik	232,45			232,45
H24 Bygge- og anlægsaffald				
H25 Sten				
H26 Farligt affald		31,63		31,63
H27 Storskrald	273,86	450,56		724,42
H28 Gips	69,97			69,97
H29 Øvrigt affald	12,12			12,12
H31 Dæk	25,36			25,36

² Tabel 2 indeholder ikke behandlingsformen *særlig behandling* da der ikke er noget affald fra husholdningerne der er blevet behandlet på denne måde.

Tabel 3 viser de indsamlede mængder for erhvervsaffald og hvordan de er behandlet. Alle mængder er angivet i ton.

Tabel 3 Fraktionskolonnen angiver den officielle E-kode fra Affaldsdatasystemet, samt den officielle kategori. Alle mængder er angivet i ton.

Erhvervsaffald 2013					
Fraktion	Genanvendelse	Forbrænding	Deponi	Særlig behandling	total
E01 Dagrenovationslignende affald		2154,51			2154,51
E02 Organisk affald	11900,92				11900,92
E03 Forbrændingseget		6666,17			6666,17
E04 Deponeringseget			463,93		463,93
E05 Papir inkl. aviser	687,13				687,13
E06 Pap	812,63				812,63
E07 Glas	10,77				10,77
E08 Plast	957,65				957,65
E09 Emballage papir					
E10 Emballage pap	1482,88				1482,88
E11 Emballage glas	128,77				128,77
E12 Emballage metal	0,56				0,56
E13 Emballage plast	119,77				119,77
E14 PVC	2,66				2,66
E15 Træ	133,56				133,56
E16 Imprægneret træ	0,34				0,34
E17 Haveaffald	217,26				217,26
E18 Køleskabe med freon	0,23				0,23
E19 Jern og metal	1766,83				1766,83
E20 Uforurenet jord	763,34				763,34
E21 Forurenet jord			872,95		872,95
E22 Batterier	16,73				16,73
E23 Elektronik	254,84				254,84
E24 Bygge- og anlægsaffald	2035,2				2035,2
E25 Sten	0,35				0,35
E26 Slam < 10% TS (flydende)			14		14
E27 Slam 10-30% TS (blødt)			222,37		222,37
E28 Slam >30% TS (fast)			394,87		394,87
E29 Farligt affald				2197,24	2197,24
E30 Gips	78,36				78,36
E31 Øvrigt affald	191				191
E32 Emballage træ	1,89				1,89
E33 Dæk	107,16				107,16
E34 Asfalt	1564,37				1564,37
E35 Restprodukter fra forbrænding	2329,05				2329,05

4.1 Kortlægning i forhold til indsatsområderne

Som nævnt i kapitel 2 er der nogle særlige indsatsområder som skal danne rammen om grundmålsætningerne i nærværende ressourceplan.

4.1.1 Husholdning og servicesektor

Genanvendelsen af fraktionerne papir, pap, plast, metal, glas, træ og organisk dagrenovation i husholdningsaffaldet skal, jf. regeringens ressourcestrategi, øges til mindst 50 % i 2022.

Med de anførte affaldsmængder i Billund Kommune i 2014, kan genanvendelsesprocenten for husholdningsaffaldet beregnes til 44 %.

4.1.2 Bygge og anlæg

Affald fra sektoren byggeri og anlæg er sammensat af en lang række fraktioner såsom sten og brokker, beton, tegl, asfalt, træ, forurenet og rent jord, jern og metal, plast, mineraluld, asbestholdigt materiale, fugematerialer, sanitet m.v. fra nedrivnings- og anlægsarbejde samt fra nybyggeri.

En del af dette indeholder imidlertid miljøfremmede stoffer som PCB, bly med mere, hvorfor målsætningen er at få fjernet disse og dermed højnet kvaliteten af det bygge- og anlægsaffald der genanvendes. I Billund Kommune ca. 90 %, svarende til landsgennemsnittet.

4.1.3 Grøn omstilling

Billund Kommunes indsatsprogram for bæredygtighed 2013 - 2020 sætter kursen for udvikling gennem blandt andet innovation, bæredygtighed, kvalitet og nye samarbejdsformer.

Særligt i forhold til husholdningsaffald har Billund Kommune været gennem en grøn omstillings-proces hvor alle borgere sorterer deres husholdningsaffald i madaffald til biogasproduktion, en tør genanvendelig fraktion og en rest fraktion til forbrænding. Implementering af genbrugs-beholderen i 2013 fremmer udnyttelse af emballageaffald fra husholdninger til genanvendelse.

4.1.4 Information

Billund Kommune gennemfører jævnligt informationskampagner om affald både for borgere og virksomheder. Der udarbejdes årligt informationsfoldere med fokus på aktuelle emner.

Affaldssiderne på kommunens hjemmeside har 3 – 4.000 besøgende hver måned. Her er der digitale selvbetjeningsløsninger og information rettet mod borgere og virksomheder. Kommunen har også smartphone applikationen *Mit affald*, hvor man kan se genbrugspladsernes beliggenhed med rutebeskrivelse og åbningstider, og få vejledning om affaldssortering.

4.1.5 Elektronik

Forbruget af elektrisk udstyr stiger vedvarende. Mængden af elektrisk og elektronisk udstyr der kasseres som affald er steget kraftigt, bl.a. fordi den teknologiske levetid for f.eks. fjernsyn, computere og mobiltelefoner er relativ kort. Det betyder, at mange produkter ender som affald, selvom det i princippet er funktionsdueligt.

Elektronikaffald omfatter stort set alt udtjent elektrisk og elektronisk udstyr som f.eks. mobiltelefoner, eltandbørster, computere, fjernsyn, hårde hvidevarer, sparerpærer og lysstofrør der indeholder kviksløv, men omfatter ikke klassiske glødepærer uden kviksløv.

Ifølge statistik fra Dansk Producentansvars System (DPA), der styrer producentansvars-ordningerne for elektronikaffald og batterier, blev der i 2013 markedsført ca. 25 kg elektronik pr. indbygger og der blev som affald på landsplan indsamlet 15 kg pr. indbygger til korrekt behandling. I Billund Kommune blev der indsamlet ca. 16,7 kg pr. indbygger i 2014 svarende til 67 %. Målsætningen for området er at der i 2018 indsamles 65 % af de markedsførte mængder.

55 % af de bærbare batterier skal indsamles. Beregnet efter de seneste mængder fra 2014 ligger Billund Kommune samlet set i dag på 750 g pr. indbygger. Der markedsførtes 605 g pr. indbygger på landsplan.

5 Målsætning og planlægning

Med regeringens ressourcestrategi som inspiration har Billund Kommune opstillet en række generelle målsætninger for kommunens affaldshåndtering som helhed, samt specifikke målsætninger for de enkelte fokusområder i ressourcestrategien specifikt.

Billund Kommune planlægger at arbejde med følgende generelle målsætninger:

- Affald i børnehøjde – Billund Kommune som *Børnenes Hovedstad*
- Nytænkning vedrørende genbrugspladser, miljøstationer og de kommunale behandlingsanlæg
- Projekt – *Sammen finder vi ud af det*

5.1 Affald i børnehøjde – Billund Kommune som *Børnenes Hovedstad*

Kommunen vil arbejde for, at inddrage og involvere børn i de kommende indsatser på affaldsområdet. Vi vil sammen med børnene udvikle legende, lærende og kreative løsninger, der understøtter kommunens ambitioner for Børnenes Hovedstad.

Børnene på kommunens børneinstitutioner (skoler, børnehaver og lignende) skal involveres i at udvikle de løsninger der passer til deres institution. Formålet er at give børnene ejerskab af, og læring i, anvendelse af løsningerne og sikre at børnene, så tidligt som muligt, forholder sig til anvendelse af ressourcer samt håndterer og bortskaffer affald, så det kan anvendes som nye ressourcer. Resultatet af projekter er at alle børneinstitutioner i kommunen har systemer, hvor affaldet bliver sorteret bedst muligt og giver børnene læring som de bruger når de, som ressourceambassadører i forhold til deres familie, fortæller om deres erfaringer og nye viden på området.

5.2 Nytænkning vedrørende genbrugspladser, miljøstationer og de kommunale behandlingsanlæg

Kommunen vil højne serviceniveauet over for borgere og virksomheder ved at skabe endnu bedre vilkår for sortering.

Kommunernes genbrugspladser er i dag et af de steder, hvor kommunerne har flest interaktioner med borgere og virksomheder. Virksomheder, overvejende håndværkere og lignende mindre erhverv, benytter pladserne i stigende omfang til bortskaffelse af mindre læs (biler < 3500 kg med trailer) genanvendeligt

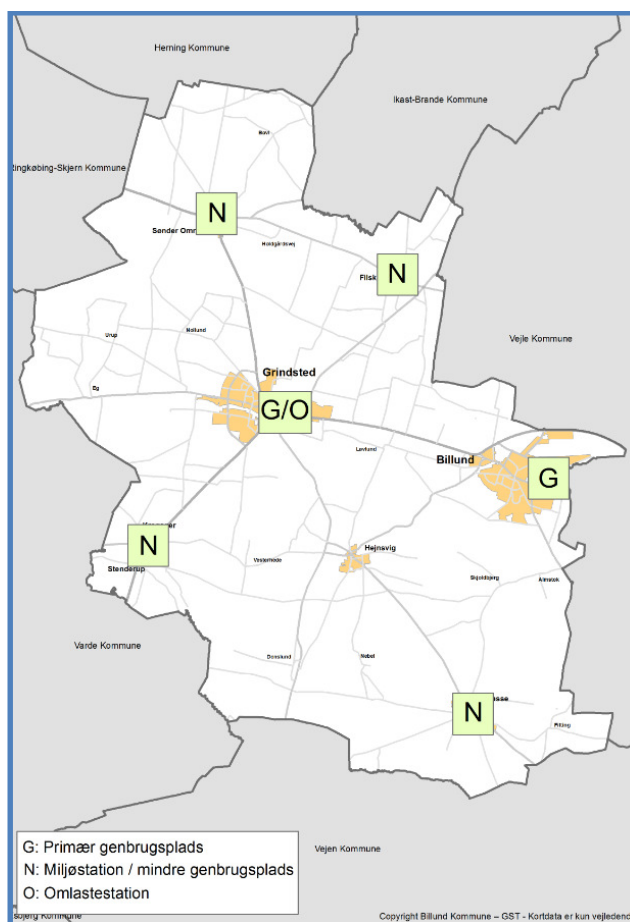
affald. Det er traditionelt også et sted, hvor der er fokus fra Miljøstyrelsen og andre interesseorganisationer, idet genbrugspladsen spiller så stor en rolle i affaldshåndteringen, og dermed er et vigtigt element i hele ressource- og genanvendelsestanken.

Genbrugspladsen er således også et sted, hvor det er muligt at skabe gode oplevelser for borgerne og virksomheder i forhold til affaldshåndtering og dermed skabe grobund for kommunens øvrige affaldsordninger. Genbrugspladser og miljøstationer skal fremover benyttes til at aflevere og sortere endnu mere genbrugsaffald i endnu flere og nye fraktioner.

Samtidig skal borgere og virksomheder opleve en let adgang til at aflevere deres affald og ressourcer og opleve god service ved besøg på genbrugspladserne. Det stiller krav til logistik, indretning af og overskuelighed på pladserne. I den forbindelse ligger der op til en renovering og ombygning af genbrugspladserne i Billund og Grindsted med fokus netop herpå.

Derudover suppleres der med ubemandede døgnåbne miljøstationer, hvor større og hyppigt forekomne affaldstyper, der ikke kan afleveres i beholderne ved husstanden, kan afleveres. Miljøstationerne placeres strategisk, så der i fremtiden vil være miljøstationer eller mindre genbrugspladser i Sdr. Omme, Filskov, Stenderup og Vorbasse. Miljøstationerne tænkes opbygget med nedgravede containerløsninger, der sikre stor volumen samtidigt med at et stilrent design kan vælges. Inden etablering af miljøstationer eller mindre genbrugspladser, skal der træffes beslutning om konkret placering, indretning og bemanning.

Figur 9 viser den forventede placering af miljøstationerne og placering af de eksisterende genbrugspladser og omlastestation.

Figur 9 Viser placering af foreslåede genbrugspladser og miljø- og omlastestationer

Der foretages affaldshåndtering i tilknytning til genbrugspladserne i Grindsted og Billund. Begge steder modtages og omlastes forbrændingseget affald fra erhverv (læs større end 3500 kg) og kommunens genbrugspladser.

I Grindsted er der tillige deponeringsanlæg som drives i samarbejde med det fælleskommunale selskab Deponi Syd. I Grindsted omlastes desuden de to genbrugsfraktioner som indsamles i den grønne genbrugsbeholder.

Med henblik på bedre udsortering af affald til genanvendelse og nyttiggørelse, ligges der op til at omlastestationen i Billund nedlægges og at omlastestationen i Grindsted udbygges og opgraderes. I den forbindelse skal de fremtidige forhold tage højde for den modernisering af forbrændingssektoren, som påtænkes gennemført indenfor en kortere årrække. Den endelige model herfor er endnu ikke kendt, men det vurderes som sandsynligt at erhvervsaffaldet bliver frit, således at kommunerne ikke længere kan anvise dette til konkrete anlæg som f.eks. egne omlastestationer.

Som en del af ombygningen på Grindsted Genbrugsplads etableres mødelokale. Mødelokalet indrettes, så der bliver mulighed for undervisning af børn og andre besøgende. Formålet er at også børnene, ved besøg på genbrugspladsen, kan se hvordan man historisk har deponeret stort set alt affald på den bare jord, til nu, hvor en mindre andel af affaldet deponeres på kontrolleret deponi med plastmembran. Samtidig ses hvordan vi i dag genanvender mere og mere affald som nye ressourcer. Hensigten er, at børnene faktisk kan se historien på stedet, og samtidig, via interaktive installationer lærer at affald kan anvendes som en ressource, hvis det håndteres korrekt.

Nævnte tiltag omkring genbrugspladser, miljøstation og kommunale behandlingsanlæg forventes gennemført indenfor en økonomisk ramme på 25-27 mio. kr. Ved gennemførelse af tiltagene vil der samtidigt opnås driftsbesparelser – ikke mindst ved reducerede omkostninger til behandling af affaldet.

5.3 Projekt – Sammen finder vi ud af det

Billund Kommune vil udvikle den kommunale service gennem innovation, bæredygtighed, kvalitet og nye samarbejdsformer.

Med borgere og virksomheder i centrum vil vi sammen afklare og udvikle mål, muligheder og behov, som skal være med til at sikre endnu bedre sortering, med praktiske affaldssystemer som er anvendelige.

5.4 Indsatsområder i Billund Kommune

I forhold til de fem specifikke indsatsområder har Billund Kommune følgende målsætninger i planperioden:

5.4.1 Husholdning og servicesektor

Billund Kommune vil sikre, at der genanvendes 50 % af det affald, der produceres i husholdningerne genanvendes inden 2022. Kommunen har allerede taget et stort skridt, men mangler de sidste ca. 6 %. For at opnå dette har kommunen planlagt følgende:

Øget fokus på indholdet af genanvendeligt affald i *småt brændbart* og *storskrald* fra genbrugspladserne. Her er det især træaffald der i dag leveres til forbrænding via disse fraktioner. Der skal derfor skabes rammerne, for at genanvendelige materialer kan frasorteres *småt brændbart* og *storskrald*, inden det føres til forbrænding. Det vil kræve en udbygning/ modernisering af Grindsted Genbrugsplads.

- Der er etableret separat indsamling af flamingo på genbrugspladsen i Grindsted som forsøgsordning, således fraktionen kan genanvendes. Ordningen udbygges løbende.

- Der er etableret separat indsamling af sanitet på genbrugspladserne i Grindsted og Billund, således fraktionen kan genanvendes. Ordningen udbygges løbende.
- Den nuværende effektive udsortering af madaffald og genanvendeligt husholdningsaffald skal fastholdes via informationskampagner. Disse skal blandt andet sigte mod at gøre affaldssortering relevant for børnene i Billund Kommune.
- Serviceniveauet i kommunen skal højnes ved at lette borgernes adgang til genbrugspladser og miljøstationer jf. nytænkning vedrørende genbrugspladser.

5.4.2 Bygge og anlæg

Billund Kommune vil sikre, at kvaliteten i genanvendelsen af bygge- og anlægsaffald højnes ved at sikre, at affald indeholdende skadelige stoffer ikke genanvendes. For at opnå dette har kommunen planlagt følgende:

- Kommunens skal, i forhold til det nuværende niveau, øge omfanget af aktive tilsyn på byggepladser, hvor affaldssortering og – bortskaffelse skal indgå som en naturlig del af tilsynet.
- Kommunen skal udfærdige informationsmateriale og invitere til partnerskabsmøder rettet mod relevante brancher, herunder vognmænd, transportører, nedrivnings-virksomheder m.fl.

5.4.3 Grøn omstilling

Fokus på kommunens grønne profil og en ambitiøs vision skal bidrage til, at Billund Kommune også fremadrettet kan gå foran på affaldsområdet.

Kommunen, dens borgere og virksomheder, skal arbejde for omstilling til grøn økonomi og indtænke bæredygtighed i planer og projekter.

Udover at blive endnu bedre til at sortere affaldet, vil der fortsat være fokus på at selve indsamlingen af affaldet belaster miljøet mindst muligt ved brug af miljøvenlige køretøjer som minimerer støj og luftforurening.

I kommunale institutioner vil der være øget fokus på affaldssortering/-minering/-udnyttelse.

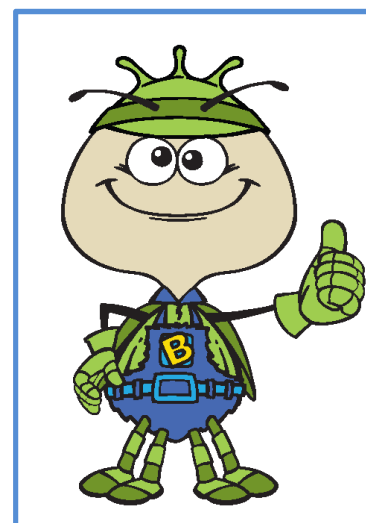
5.4.4 Information

Kampagner henvendt til kommunens institutioner og virksomheder skal hjælpe til at forbedre affaldssorteringen. I samarbejde – *sammen finder vi ud af det* – findes den mest optimale løsning, hvor affaldet sorteres på en nem og enkel måde.

Der skal sikres pålidelige data om affaldsstrømmene i Danmark som forudsætning for god planlægning. Kommunerne skal medvirke til at datakvaliteten i indberetningerne til Affaldsdatasystemet højnes.

Det overordnede mål er at hjælpe borgere og virksomheder med information og vejledning i forhold til affaldsminimering, grøn omstilling og bæredygtighed. For at opnå dette har kommunen planlagt følgende:

- Med henblik på at understøtte kommunens ordninger og ovenstående grøn omstilling, skal der i perioden arbejdes målrettet med information om *affald som ressource* ligesom der i tilknytning til genbrugspladsen i Grindsted skabes mulighed for at etablere undervisningsfaciliteter i mødelokale.
- Kommunen arbejder fortsat for at dens virksomheder bruger Affaldsdatasystemet korrekt for at højne datakvaliteten i systemet. Kommunen skal ligeledes bruge systemet aktivt i forhold til virksomhedstilsyn således, at dennes indberetninger gennemgås som et fast tilsynspunkt.
- Kommunens information og kommunikation om affalds-håndtering skal fremover også målrettes børnene. Der er taget fat på opgaven og vi har blandt andet tegnet kommunens affaldsmaskot Bille³. Bille optræder allerede i forskellige informationsmaterialer og som indstik med forskellige opgaver som
 - kend og sortér affaldet
 - hvor skal affaldet hen
 - forskellige farvelægninger (malebøger)
 - klistermærker

Figur 10 Bille

Disse initiativer skal være med til at fremme børns læring om affaldshåndtering og anvendelse af affald som en ressource.

5.4.5 Elektronik

Billund Kommune vil sikre at kommunens høje genanvendelsesprocent for såvel elektronikaffald som batterier fastholdes. For at opnå dette vil kommunen løbende følge udviklingen på området og sikre at indsamlingsprocenten fortsat er høj.

6 Økonomi

De fremførte generelle og specifikke målsætninger medfører en række omkostninger til nye tiltag og udvidelser. Omkostningerne består i hovedtræk af modernisering af genbrugspladser og etablering af miljøstationer samt løbende information til kommunens borgere, virksomheder og især børn.

Budgettet for kommunens målsætninger er estimeret til 27 mill. kr. Alle ordninger der forestås af Billund Kommune, finansieres af virksomheder og borgere efter "hvile i sig selv" princippet, der indebærer, at gebyrer og takster svarer til de faktiske omkostninger.

³ Bille er en trehornet skarnbasse og er en sjælden bille som lever på heder med lav vegetation og store mængder af gødning fra hjorte, får eller hare og findes kun på få lokaliteter i Jylland. I Billund Kommune har vi trehornet skarnbasse to steder.

